

6. BÖLÜM

AİLE PLANLAMASI

Dr. Öğretim Üyesi Burak METE

AMAÇ

Bölümün sonunda okuyucular, aile planlaması tarihi, faydaları ve yöntemleri/uygulamaları hakkında bilgi sahibi olacaklardır.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

Bu bölümün sonunda okuyucular;

1. Aile planlamasının (AP) tarihsel gelişimi ve tanımını açıklar,
2. Aile planlamasının faydalarını sayar,
3. Türkiye’de AP kullanımını açıklar,
4. AP danışmanlığını tanımlar,
5. AP yöntemlerini sıralar,
6. AP yöntemlerini açıklar,
7. Acil kontrasepsiyonu tanımlarlar.

- Yalnızca progesteron kullanımı; Sadece progesteron içeren acil kontrasepsiyon, Ertesi gün hapı, İlk 72 saatte 750 mcg Levonorgestrol uygulanır. Piyasa adı Norlevodur. 12 saat sonra doz tekrarlanır.

Postkoital Cu-RIA uygulaması; ilk 5 gün içinde) (%99 koruma)

Mifepriston (RU 486); Progesteron ve glukokortikoid reseptör blokörüdür. Menstrüel siklusun luteal döneminde uygulandığında, endometriyum üzerindeki progesteron etkisini bloke ederek menstürasyonu başlatır ve implantasyon olmuşsa onu bozar (postkoital kontrasepsiyon). İlk 72 saat içinde düşük doz (10-50 mg) verilir. Gebeliğin ilk haftalarında abortus oluşturur.

KAYNAKLAR

1. Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü Ankara, Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması 2018
2. Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü AİLE PLANLAMASI YÖNTEMİ UYGULAMA REHBERİ Hizmet İçi Eğitim Kitabı
3. T.C.Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü Ankara, AİLE PLANLAMASI DANIŞMANLIĞI Katılımcı Kitabı 2009
4. Halk Sağlığı Temel Bilgiler HACETTEPE Yayınları 1. CİLT 3. BASKI 2015
5. T.C. Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü Ulusal Aile Planlaması Hizmet Rehberi Kontraseptif yöntemler Ankara, 2005